

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Förenklad version av utvalda artiklar i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna samt dess tilläggsprotokoll*

Sammanfattning av förordet

Europarådets medlemsstater arbetar för fred och större sammanhållning baserad på de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Genom denna konvention har de beslutat att ta de första stegen för att upprätthålla många av de rättigheter som anges i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna.

Artikel 1 - Skyldighet att respektera de mänskliga rättigheterna

Medlemsstaterna är ansvariga för att alla har de rättigheter som anges i denna konvention.

Artikel 2 – Rätt till liv

Du har rätt till liv.

Artikel 3 – Förbud mot tortyr

Ingen har rätt att skada eller tortera dig. Även när du är berövad friheten har du rätt att bli behandlad med värdighet.

Artikel 4 – Förbud mot slaveri och tvångsarbete

Det är förbjudet att behandla dig som slav eller att tvinga dig att utföra tvångsarbete.

Artikel 5 – Rätt till frihet och säkerhet

Du har rätt till frihet.

Om du arresteras har du rätt att få veta varför.

Om du arresteras har du rätt att bli ställd inför rätta skyndsamt eller att bli frigiven i avvaktan på rättegång.

Artikel 6 – Rätt till en rättvis rättegång

Du har rätt till en rättvis rättegång inför en opartisk och oberoende domare. Om du anklagas för att ha begått ett brott, skall du betraktas som oskyldig till dess att din skuld har bevisats.

* Detta dokument upprättades av Europarådets kommunikationsavdelning. Vänligen observera att denna förenklade version endast är för utbildningsändamål och är inspirerad av den förenklade versionen av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, som producerats av Amnesty International och andra. De enda texter som har lagligt bindande verkan finns i de officiellt publicerade versionerna av europakonventionen och dess tilläggsprotokoll.

Du har rätt att få hjälp av en advokat i brottmål och advokatens ersättning skall betalas av staten om du är fattig.

Artikel 7 – Inget straff utan lag

Du kan inte dömas för en gärning om det inte fanns en lag som förbjöd gärningen när du utförde den.

Artikel 8 – Rätt till skydd för privat- och familjeliv

Du har rätt till skydd för ditt privat- och familjeliv, ditt hem och din korrespondens.

Artikel 9 - Tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet

Du har rätt till tankefrihet, samvetsfrihet och religionsfrihet. Du har rätt att praktisera din religion hemma eller offentligt samt att byta religion om du vill.

Artikel 10 – Yttrandefrihet

Du har rätt att säga och skriva vad du vill, förutsatt att du utnyttjar rättigheten ansvarsfullt, samt att ge och ta emot information från andra. Detta inkluderar pressfrihet.

Artikel 11 - Mötes- och föreningsfrihet

Du har rätt att delta i fredliga sammankomster samt att bilda och ansluta dig till föreningar – inklusive fackföreningar.

Artikel 12 - Rätt att ingå äktenskap

Du har rätt att gifta dig och skaffa familj.

Artikel 13 - Rätt till ett effektivt rättsmedel

Du har rätt att klaga till domstolar eller myndigheter om dina rättigheter kränks.

Artikel 14 - Förbud mot diskriminering

Du har dessa rättigheter oavsett din hudfärg, ditt kön, ditt språk, din politiska eller religiösa övertygelse eller ditt ursprung.

Artikel 15 - Avvikelse från konventionsförpliktelse vid nödläge

Under krig eller i annat allmänt nödläge kan regeringen genomföra åtgärder som kränker dina rättigheter, men bara när det är absolut nödvändigt. Även i dessa fall har regeringen inte rätt att, till exempel, tortera dig eller döda dig godtyckligt.

Artikel 16 - Inskränkningar i utlänningars politiska verksamhet

Regeringar får begränsa utlänningars politiska verksamhet även om det skulle strida mot artiklarna 10, 11 eller 14.

Artikel 17 - Förbud mot missbruk av rättigheter

Ingenting i denna konvention får tolkas så att det kan användas för att skada de rättigheter och friheter som anges i konventionen.

Artikel 18 - Begränsning av användning av inskränkningar i rättigheter

De flesta av rättigheterna i denna konvention kan begränsas genom en allmän lag som gäller alla. Sådana inskränkningar är tillåtna endast om de är absolut nödvändiga.

Artikel 19 till 51

Dessa artiklar förklarar hur Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna fungerar.

Artikel 34 – Enskilda klagomål

Om dina rättigheter som anges i konventionen har kränkts i någon av medlemsstaterna ska du först klaga hos alla behöriga domstolar och myndigheter i den staten. Om detta inte löser dina problem kan du klaga till Europadomstolen i Strasbourg.

Artikel 52 - Förfrågningar från generalsekretären

Om Europarådets generalsekretäre frågar, måste en regering förklara hur dess nationella lagstiftning skyddar rättigheterna i konventionen.

Tilläggsprotokoll till konventionen

Artikel 1 till protokoll nr 1 - Skydd för egendom

Du har rätt att inneha egendom och att använda dina ägodelar.

Artikel 2 till protokoll nr 1 - Rätt till undervisning

Du har rätt att gå i skolan.

Artikel 3 till protokoll nr 1 - Rätt till fria val

Du har rätt att välja ditt lands regering i fria och hemliga val.

Artikel 2 till protokoll nr 4 - Rätt att fritt röra sig

Om du befinner dig lagligt inom ett lands gränser har du rätt att röra dig fritt och bo var du vill i landet.

Artikel 1 till protokoll nr 6 - Avskaffande av dödsstraffet

Du kan inte dömas till döden eller avrättas av staten.

Artikel 2 till protokoll nr 7 - Rätt till överklagande i brottmål

Om du har dömts för ett brott har du rätt att överklaga till en högre domstol.

Artikel 3 till protokoll nr 7 - Gottgörelse vid felaktig dom

Om du har dömts för ett brott, och det senare visar sig att du är oskyldig, har du rätt till ersättning.

Artikel 1 till protokoll nr 12 – Allmänt förbud mot diskriminering

Du får inte bli utsatt för diskriminering av någon offentlig myndighet på grund av, exempelvis, din hudfärg, ditt kön, din politiska eller religiösa övertygelse, eller ditt ursprung.